

VALTION TALOUDELLINEN
TUTKIMUSKESKUS

Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain liitteen muuttamisesta

Anna Sahari, erikoistutkija

Kimmo Palanne, tutkija

Valtiovarainvaliokunnan verojaoston kuuleminen 27.10.2023

VATT:n lausunto

- Ehdotettu ajoneuvoveron kevennys ei ole perusteltu etenkin seuraavista syistä:
 - Ehdotus on ristiriidassa liikenteen päästötavoitteiden saavuttamisen kanssa
 - Ehdotus ei kohdistu erityisesti pieni- ja keskituloisille kotitalouksille eikä siten helpota liikkumisen kustannuksia erityisesti näissä kotitalouksissa

Vaikutus liikenteen päästötavoitteisiin

- Ajoneuvoveron kevennys pidentää kevennyksen kohteena olevien autojen elinkaarta
 - Empiiristä tutkimusta esim. Sveitsistä (Alberini et al. 2018)
- Kohdistamalla veronkevennys keski- ja suuripäästöisiin autoihin pidennetään näiden autojen elinkaarta ja hidastetaan ajoneuvokannan uudistumista
- Vaikka veromuutos on euromääräisesti pieni, se kohdistuu noin puoleen henkilö- ja pakettiajoneuvokannasta ja on tätä kautta merkittävä

Kohdistuminen tulotason mukaan

- Erot ajoneuvojen päästöissä tuloluokkien sisällä ovat suurempia kuin tuloluokkien välillä
 - Tämän takia verotaulukon 1 muutoksen vaikutus jakautuu melko tasaisesti tuloluokkien välillä
 - Esimerkiksi suurimman veronkevennyksen kohteena olevien autojen (päästöaso 160 – 180 g/km) omistajuus jakautuu tuloluokittain seuraavasti
 - Tulokymmenykset 1-2: 16 %
 - Tulokymmenykset 3-4: 21 %
 - Tulokymmenykset 5-6: 23 %
 - Tulokymmenykset 7-8: 22 %
 - Tulokymmenykset 9-10: 18 %
- Auton omistajuus jakautuu epätasaisesti tulojen mukaan: alimmassa tuloviidenneksessä suurin osa kotitalouksista ei omista autoa lainkaan
 - Ajoneuvoveron kevennys ei vaikuta mitenkään autoa omistamattomien pieni- ja keskituloisten kotitalouksien liikkumisen kustannuksiin

Havainnollistus: henkilöautojen päästöjakauma tuloluokkien välillä ja sisällä

- Kuvassa on vähintään 7 vuotta vanhojen autojen päästöt kotitalouden tulotason mukaan
 - Verotaulukon 1 muutos kohdistuisi näihin autoihin
- Kiinteät pystyviivat kuvaavat veronkevennyksen aluetta, katkoviiva kuvaa päästötasoa, jolla veronkevennys on suurimmillaan
- Autojen päästöjakauma on hyvin samankaltainen alimmassa ja ylimmässä tuloviidenneksessä

